

Onderhanden Werk in de jaarrekening. Hoe doe je dat?

Het blijkt met enige regelmaat dat onderhanden werk niet correct wordt verwerkt in de jaarstukken van een onderneming. Dit komt vaak omdat de ondernemer zelf al niet weet wat het eigenlijk is en van hem komen toch bepaalde gegevens, maar soms ook wordt het gewoon niet goed verwerkt door de adviseur. De methode is daarbij voor de meeste in 2007 gewijzigd.

Definitie: onderhanden werk wordt gehanteerd (bij vooral) aangenomen werk, wat nog niet volledig gereed is en de resterende kosten en/of opbrengsten na balansdatum niet exact zijn te bepalen. Onderhanden werk geeft de stand aan wat er globaal aan kosten is gemaakt, maar globaal nog niet gefactureerd is en/of andersom (bij meer gefactureerd dan kosten = negatief onderhanden werk).

Voorbeeld: opdracht is € 300.000,-. Gecalculerde winst € 30.000,-. Einde boekjaar situatie:
 Kosten gemaakt € 90.000,-. Omzet berekend € 80.000,-. Werk is klaar voor 33% (een derde).
 Onderhanden werk is dan 90.000,- plus derde winst 10.000,- minus omzet 80.000,- is € 20.000,-.

Presentatie: Onderhanden werk in opdracht van derden wordt vermeld onder voorraden als een aparte categorie. Voorraden op hun beurt behoort tot de vlottende activa, dus de actiefzijde van de balans. Er wordt gesaldeerd voor alle gelijksoortige projecten. Is het saldo negatief dan vindt vermelding plaats op de passiefzijde onder vooruitontvangen opdrachtgevers (kortlopende schulden). Dit wordt ook wel negatief onderhanden werk genoemd. Als er een voorziening wordt genomen voor verwachte verliezen dan wordt deze in principe meegenomen in de saldering van het onderhanden werk, tenzij daardoor een vermelding op de passiefzijde noodzakelijk zou zijn. Dan wordt de voorziening apart vermeld op de passiefzijde (kortlopende schulden).

Waardering: Sinds 2007 mag alleen nog de zogenaamde percentage of completion methode worden toegepast of met andere woorden de winst tijdens het werk moet al worden aangegeven. In het bovenvermelde voorbeeld wordt een derde van de winst (de stand is een derde klaar) al verantwoord. Nu is het in dit voorbeeld allemaal zo mooi afgestemd. De kosten hebben een gelijkmatig karakter en de opbrengsten ook. Dat is vaak niet zo. Kosten zijn al wel gemaakt maar de facturering heeft nog niet plaatsgevonden of juist wel terwijl alle werkzaamheden nog niet klaar zijn. U kunt zich de situatie bij een bouwondernemer wel voorstellen die op zijn beurt weer te maken krijgt met onderaannemers die ook onderhanden werk berekenen en wat dacht u van materiaal wat al wel geleverd en gefactureerd is? Dit vervuult de cijfers en maakt dat het percentage gereed, hoewel heel belangrijk, altijd een schatting zal zijn. De verwachte winst wordt verdeeld naar stand.

Verliezen: Als er verliezen worden verwacht dan is het van belang deze op te nemen. Bedenk erbij dat door de methodiek van waardering altijd winst wordt toegerekend gedurende de onderhanden werk periode. De voorziening wordt er daarom nog extra mee verhoogd.

Rekenblad: De grijze vakken kunnen worden ingevuld. De overige niet. Het rekenblad rekent automatisch een mogelijk ontstaan verlies uit. DIT HOEFT NIET ZO TE ZIJN. Er wordt gekeken naar aanneemsom en % gereed en vervolgens naar gerealiseerde kosten en omzet en dat in relatie. U hoeft er niets mee te doen, maar het geeft een indicatie en als kosten hoger zijn dan de aanneemsom met meer- en minderwerk dan is er uiteraard al wel een probleem. U vult dan eventueel de voorziening verlies in. Het blad is beveiligd maar in controleren (Excel 2007+) kan de beveiliging worden uitgezet en kunnen ook de gegroepeerde velden (+) worden bekeken.